

Acta del Grup Impulsor i de Seguiment de La Model

-reunió específica sobre equipaments juvenils-

Dia 18 de desembre de 2018. Centre Cívic Font de la Guatlla (c. Rabí Rubèn, 22-26)

Entitats assistents:

AEIG ITACA, A.E. Aldaia, Ballets de Catalunya, Casal de Joves Queix

Es comenta que l'objectiu de la reunió es recollir les valoracions del col·lectiu de joves, del contingut treballat i presentat fins el moment actual sobre la transformació de La Model.

El personal tècnic explica que el procés encara està obert a la incorporació de propostes. Per exemple, en el cas del Casal de Joves és una estructura molt flexible i que té marge de maniobra. En aquests moments del Pla Director es poden incorporar noves idees, però hi ha un camí llarg, amb diferents reunions i actors. També es destaca que, de la mateixa manera que el Pla Director està obert a propostes, s'ha de tenir en compte que la capacitat de detall del mateix és limitada.

Els assistents demanen que el Districte i els representants del Pla d'Equipaments es puguin incorporar per parlar-ne. Valoren que alguns dels col·lectius de joves no s'han sentit cridats a aquesta reunió.

Un dels assistents pregunta si s'ha passat l'acta de la reunió anterior. Es respon que no.

Es proposa explicar en que consisteix el Pla Director perquè alguns dels joves assistents no va participar a la reunió prèvia, on va explicar-se per primera vegada.

Adriana Miquel, Tècnica redactora del Pla Director, presenta els principals aspectes del mateix a partir d'un conjunt d'imatges. S'expliquen les parts que seran enderrocades i els futurs espais verds.

Es va descobrir, en el moment en el que van disposar dels plànols, que era un espai amb moltes possibilitats. Des del primer dia es va intentar que l'espai estigués obert, com a equipament, però el fet que fos una presó ha dificultat certs aspectes, com per exemple la normativa d'incendis, ja que només té un accés i una sortida.

Es treballa amb l'objectiu de tancar el Pla Director a principis del 2019 i continuar treballant en la definició del Projecte i, a partir del 2020-2021, començar a executar.

Els quatre eixos en els que s'ha treballat han estat Memòria i Patrimoni, Espai Verd, Habitatge, i Usos.

Fruit d'aquest procés de participació van generar-se uns criteris. Alguns es van acceptar i d'altres no. Aquesta informació està penjada a la web del procés. L'autogestió de l'espai jove, que va ser un dels criteris que va proposar el col·lectiu de joves, és un dels criteris que està en fase d'estudi perquè és complex.

Comenta que durant el procés es va decidir que no calia desenvolupar a l'espai disponible un equipament de poliesportiu, però tant els serveis d'Esports com les entitats esportives han transmès que és un equipament necessari i que és una reivindicació que es demana des de fa anys. Per aquest motiu es manté projectat el poliesportiu.

Sobre Memòria i Patrimoni, les conclusions són que es parteix des del conjunt de La Model. Al Pla Director previ de 2009 s'indica que la part protegida de l'edifici és el centre, el panòptic. Les ales i la resta d'elements de la presó no estan protegits ni catalogats. A partir d'això es va fer un estudi i s'ha arribat a la conclusió que pràcticament tots els elements arquitectònics són importants i la majoria s'haurien de conservar. Es destaca que la presó ha funcionat com una ciutat, de manera que hi ha una relació forta entre tots els edificis que la formen. Això s'ha de tenir en compte a l'hora de modificar les estructures.

En aquesta conservació, doncs, la primera idea és mantenir el panòptic i les galeries que surten directament del mateix. Aquest era l'espai públic quan la presó estava en funcionament i això es vol mantenir. El Pla Director del 2009 posava un equipament a cadascuna de les ales. La manera perquè això fos possible era fer desaparèixer part de les pròpies ales, mantenint les façanes amb unes finestres molt petites. El fet d'entendre l'espai d'una manera més flexible es transmet en que l'important és mantenir l'espai. És a dir, reconstruir l'edifici mantenint l'essència de La Model, mantenint les galeries i el recorregut entre els edificis, més o menys fidel a l'edifici original, sempre sent flexibles. En aquest sentit, un dels criteris que va sorgir durant el procés participatiu, va ser que mantenir el patrimoni és important, però que això no ha d'anar en detriment de la qualitat dels equipaments que es creen dins La Model.

Un altre criteri respecte el Verd és una perspectiva unitària i no fragmentada. En relació a això, el memorial s'ha decidit que ha de ser a la quarta galeria, on van estar els presos polítics i on està la capella gitana. El fet de conservar aquesta galeria i sumar els eixos espacials que l'envolten permet que el Verd tingui les característiques adients per estar en aquesta zona.

La tècnica presenta imatges similars d'altres llocs on es segueix aquesta idea d'integrar l'arquitectura, el patrimoni i el verd.

El Pla Director del 2009 marcava diferents espais i equipaments, entre els que hi havia una escola, oficines i espai per a hotels, una residència per a gent gran, un casal de joves, entre d'altres. El govern actual va decidir que l'espai destinat a oficines i hotels canvia a ser espai per a habitatge públic. També s'ha afegit un institut públic i una escola bressol. Respecte a la residència per a gent gran, es farà si s'aconsegueix que la Generalitat col·labori en el Projecte. És el mateix cas que la residència per l'autisme, que s'està a l'espera que la Generalitat es posi. També s'ha projectat el pavelló poliesportiu i places d'aparcament, això com un espai dedicat a economia social i solidària. Cadascun d'aquests equipaments té el seu propi programa que estableix les línies principals, però no són definitives. Aquestes línies tenen en compte els criteris que van sorgir del procés participatiu.

S'assenyala que una de les possibles localitzacions de l'espai jove és a continuació de l'espai memorial, a la quarta galeria.

Es presenta un plànol amb l'estudi d'ombres segons franja horària.

Es comenta que el pati de l'escola es podria entendre com una continuïtat de l'espai verd, junt al memorial i l'espai jove.

Un dels joves participants pregunta si es podrà circular entre les ales. Es respon que sí, encara que la del memorial no estarà oberta permanentment per una qüestió de gestió de l'espai. No obstant, això no és definitiu i pot canviar.

Una preocupació sobre el pati de l'escola era que no reproduís el mur de la presó. Que no donés directament al carrer és un punt positiu, en aquest sentit. Es minimitza la tanca, utilitzant els edificis que envolten el pati.

Es pregunta qui i com decideix la ubicació dels equipaments. Es respon que va decidint-se a mesura que va tancant-se el projecte.

Es destaca que a l'escola bressol també és important el tema del sol. Es pregunta si estarà vinculada a l'escola i l'institut. Es respon que no té el mateix accés i que són dos comunitats educatives diferents, amb Direccions i AMPAs diferents. Es poden compartir espais comuns, però els equipaments són diferents. Es pregunta si serà escola i institut, per separat, o institut escola, al mateix centre. Es respon que s'està estudiant.

L'habitatge públic està projectat a l'edifici de tallers de la presó, així com a algunes de les ales. La part dels tallers s'ha de valorar que està lleugerament per sobre, però s'ha considerat que l'alçada no és excessiva i és adient. Hi ha una voluntat política de què hi hagi una part important d'habitatge públic.

Respecte al poliesportiu, el programa és rígid pel que fa a les mides reglamentaries de les pistes. Hi ha la possibilitat que l'equipament sigui semi-soterrat i, d'aquesta manera, aconseguir una secció peatonal i verda. També hi ha la possibilitat que, posteriorment, es facin unes pistes d'accés obert si hi ha demanda.

En quant a l'espai jove, hi haurà un vestíbul, 12 sales de reunió (entre les que hi ha un despatx per entitats i un altre per treballadors), una sala d'actes, una sala de dansa, una de taller i quatre bucs d'assaig. La major part de les sales són peces petites, d'uns 30 metres quadrats.

Es pregunta com s'encaixen les necessitats de les diferents entitats. Es respon que això encara no està definit perquè encara es desconeix la pròpia ubicació de l'espai jove.

La idea o objectiu de l'espai de La Model seria compartir el màxim d'espais comunitària. La idea és que siguin espais públics de manera que es puguin utilitzar pels altres equipaments. Per exemple, que l'escola pugui utilitzar la sala d'actes de l'espai jove. En aquest sentit, algunes de les sales de reunions seran del CAU, de l'entitat, però això no vol dir que no puguin ser utilitzades per altres entitats, siguin de La Model o de la resta del barri, quan estan buides.

Es pregunta si s'ha considerat un espai pel polvorí dels Diables. Es respon que això ho han de preguntar si és possible o no perquè és un material perillós. Els participants també assenyalen que alguna de les sales de l'espai jove hauria de tenir alçada suficient per fer activitats artístiques determinades, com Castells o circ. Aquesta alçada hauria de ser, com a mínim, de dues plantes.

Es parla del rocòdrom que hi ha a la proposta. Es valora que els exteriors es fan malbé fàcilment. Si es fa un interior, pot haver-hi una entitat que gestiona l'equipament i que cobra un preu públic per accedir-hi.

Els participants dibuixen algunes línies sobre com hauria de ser el despatx d'entitats, on podrien guardar documentació, on els treballadors tenen un espai per fer reunions. Valoren que encara que el model que té el Districte d'aquest tipus d'equipament és Calàbria 66 i que és positiu, s'hauria de seguir el model de la Masia de la Guineueta (Nou Barris). A aquest espai hi conviuen l'esplai, el casal de joves i l'ateneu. És una masia de quatre plantes, autogestionada, amb diferents sales polivalents que s'utilitzen segons demanda. Un altre model que pot funcionar és el de la Farinera del Clot, amb una part autogestionada i

una altra que no ho és. S'assenyala que un altre exemple és el de La Prosperitat. Aquests tres espais van fer una jornada explicant la seva experiència que és interessant pel cas de l'espai jove de La Model.

Es pregunta que amb quins agents es reuniran més endavant. Es respon que principalment amb el Districte, que és qui planeja i gestiona tot el procés.

Un altre tema que preocupa als participants són els horaris. Es comenta que els diferents equipaments de La Model hauran de tenir accessos diferenciats perquè tindran horaris diferents. Per exemple, a l'espai jove potser fan concerts a la tarda-nit. S'assenyala que aquest accés hauria de ser directament des del carrer, així que s'ha de tenir en compte a l'hora de decidir la ubicació. Respecte al soroll, si està ben aïllat el local no hi ha problemes en principi. Si aquests usos estan previstos des del principi, s'estalvien problemes futurs. Valoren que estaria bé que fos en una planta baixa i que l'espai de trobada hauria de ser el vestíbul de l'equipament, on hi ha una zona comuna amb el bar. La sala de concerts (d'actes o auditori) podria estar soterrada.

Es comenta que, en la línia del que hi ha projectat, es veu positivament que l'espai jove estigui sobre la zona verda de La Model.

Respecte a la zona d'economia solidària, es comenta que el mercat de pagès no es permanent, sinó que és similar al que hi ha a Germanetes. Altres possibles programes que es plantegen són l'espai cooperatiu per a emprenedors, el supermercat cooperatiu (professionalitzat), l'espai mercat social (centre comercial de cooperatives, de diferents àmbits i serveis). Des del Districte es transmet que els principals són el mercat de pagès amb el supermercat cooperatiu. Podrien estar ubicats a qualsevol dels espais de La Model.

A part de mantenir la quarta galeria, poden haver-hi voluntats de mantenir altres elements com pèrgoles, garites, entre d'altres. Es comenta que tot això es pot parlar perquè no està decidit.

L'espai verd ha de ser, per normativa, de 14.000 metres quadrats. Però depenent com serà encara més gran.

Es pregunta si la superilla de Rosselló està projectada en paral·lel a La Model i si estaran lligades. Es respon que no està pensat que els dos projectes es facin en paral·lel, però sí que hi ha una connexió entre els dos projectes.

Es pregunta pel material del terra. Es respon que ha de ser un paviment dur perquè sigui accessible en cadires de rodes, alhora de no massa compactat perquè sigui permeable. La idea de l'espai verd és que tingui molta part tova, principalment gespa.

Es pregunta si hi haurà un espai per a gossos. Es respon que s'està a l'espera d'una nova normativa i que acostuma a haver-hi un problema de conflicte quan hi ha un espai de gossos al costat d'un espai infantil. Una de les participants destaca l'experiència de Pontevedra, on hi ha espais lliures de manera que no s'han de crear espais específics per a col·lectius.

De l'espai del panòptic es destaca que la idea és que pugui ser un lloc públic en el que puguin portar-se a terme el màxim d'activitats.

Es pregunta si el Pla Director ha estat aprovat. Es respon que es desconeix si es podrà aprovar abans de que acabi la legislatura, perquè el període electoral i pre-electoral és complicat. No obstant, la voluntat del grup impulsor, que és plural, és aprovar-lo en un període curt de temps. La tècnica assenyala que la millor garantia perquè això es porti a terme és que el procés participatiu amb el veïnat hagi donat fruit.

Es pregunta si estarà acabat el projecte pel 2025. Es respon que no tenen encara la temporalització.

Sense més comentaris, es dona per tancada la reunió.